

Силабус навчальної дисципліни ЕКОНОМІКА БІЗНЕСУ

підготовки

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми
«Підприємницька діяльність»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова навчання	Українська
Факультет	економічний
Кафедра	Фінансів, економіки та підприємництва
Контакти кафедри	Кафедра фінансів, економіки та підприємництва, 10-й поверх висотного корпусу, к. В-1007, тел. +38 0731831431
Викладачі-розробники	Каширнікова Ірина Олександрівна, к.е.н., доцент кафедри
Контакти викладачів	kashyrnikova.iryna@pgasa.dp.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/ROZKLADK.NTML#A5
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/10/Graf.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Економіка бізнесу» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр» в галузі знань 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Має статус нормативної компоненти циклу професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Економіка бізнесу» є основи прикладної економіки, методи організації ефективної діяльності для вирішення конкретних економічних завдань функціонування підприємства як первинної ланки економічної системи незалежно від виду діяльності, форм власності та розмірів бізнесу.

	Години	Кредити	Семестр
			IV
лекції	38	6	38
лабораторні роботи			
практичні заняття	30		30
Самостійна робота, у т.ч:	112		112
підготовка до аудиторних занять	21		21
підготовка до контрольних заходів	21		21
виконання курсового проєкту або роботи	15		15
виконання індивідуальних завдань			
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	25		25
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю			Екзамен

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів сучасних знань про економічну науку та бізнес, розкриття глибинної сутності тенденцій та змін у динаміці розвитку та ефективній діяльності підприємств, організацій та національної економіки в цілому, оволодіння теоретичними базовими знаннями, які необхідні для глибокого розуміння змісту навчальної дисципліни. Ознайомлення з системою маркетингу, планування та прийняття управлінських рішень щодо вибору моделі та видів підприємницької діяльності, форм організації бізнесу під час створення підприємства.

- **Завдання вивчення дисципліни** – прояснити закономірності розвитку ринкової економіки, економіки підприємства, підприємництва та національної економіки;
- з'ясування логіки формування нового господарського механізму в питаннях розвитку і управління суб'єктами господарювання;
- оволодіння методикою вивчення економічних дисциплін і написання бізнес-плану;
- загальне ознайомлення з організацією, створенням нових підприємств та механізмом господарювання різних видів підприємств зокрема та бізнесу в цілому.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни «Економіка бізнесу» ґрунтується на дисциплінах «Математика для економістів», «Мікроекономіка», «Вступ до спеціальності», «Правознавство», «Основи підприємницької діяльності», «Комерційна діяльність та товарознавство».

Постреквізити дисципліни. «Торгівельне підприємництво», «Електронна комерція», «Аналітичне забезпечення економічних рішень», «Формування бізнес-моделей підприємницької діяльності», «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами», «Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів», «Управління трудовим потенціалом», «Управління підприємницькими ризиками».

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Економіка бізнесу» є здобуття студентами таких компетентностей:

ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

СК13. Здатність оцінювати наслідки бойових дій та впливу воєнного стану для підприємницької діяльності та пропонувати відповідні економічні та управлінські рішення щодо їхньої мінімізації/елімінації.

Заплановані результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економіка бізнесу» студент повинен:

РН1. Використовувати базові знання з підприємницької діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

РН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємницької діяльності.

РН11. Демонструвати базові й структуровані знання з у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

РН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

РН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

РН17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

РН18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.

РН19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

РН20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

РН22. Аналізувати, оцінювати та прогнозувати наслідки бойових дій, а також впливу воєнного стану для підприємницької діяльності та пропонувати відповідні економічні та управлінські рішення щодо їхньої мінімізації/елімінації.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Економічні засади функціонування та ресурсне забезпечення підприємств в умовах воєнного стану					
Тема 1. Вступ до бізнесу. Сутність та історичний розвиток понять «бізнес» та «підприємництво». Зміни у законодавстві у зв'язку з воєнним станом.	5	2			3
Тема 2. Менеджмент, організація і управління в бізнесі у воєнний час	8	2			6
Тема 3. Маркетинг як філософія бізнесу	12	4	2		6
Тема 3. Ринок і продукція в структурі бізнес-середовища	12	4	2		6
Тема 4. Бізнес і властність	10	2	2		6
Тема 5. Виробничі фактори в бізнесі	10	2	2		6
Разом за змістовим модулем 1	57	16	8		33
Змістовий модуль 2. Фінансово-економічні результати та антикризова діяльність підприємства в період воєнного стану країни					
Тема 6. Планування, бюджетування та контролінг	14	4	4		6
Тема 7. Оподаткування в бізнесі у воєнний час	10	4	2		4
Тема 8. Інновації як необхідність адаптування бізнесу до воєнних часів	8	2	2		4
Тема 9. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	18	4	6		8
Тема 10. Розвиток підприємств в Україні у воєнні часи: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	12	4	4		4
Тема 11. Бізнес-інтереси фірм на зовнішніх ринках. Економічна безпека та антикризове управління сучасного бізнесу у воєнні часи	16	4	4		8
Разом за змістовим модулем 2	78	22	22		34
Змістовий модуль 3. Курсова робота «Розрахунок ефективності використання виробничо-економічних показників підприємства»					
Тема 1. Трудові ресурси	3				3
Тема 2. Основні фонди	3				3
Тема 3. Оборотні кошти	3				3
Тема 4. Витрати та собівартість	3				3

Тема 5. Рентабельність та прибуток	3				3
Разом за змістовим модулем 3	15				15
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	180	38	30		112

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1. Інвестування підприємницької діяльності 2. Інформаційні фактори в економіці та бізнесі 3. Ризики у діяльності сучасного бізнесу 4. Торгівля на зовнішніх ринках	Посилання на джерела з п.п.5,6

ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота «Розрахунок ефективності використання виробничо-економічних показників підприємства»

Тема 1. Трудові ресурси

Тема 2. Основні фонди

Тема 3. Оборотні кошти

Тема 4. Витрати та собівартість

Тема 5. Рентабельність та прибуток

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання знань студентів з окремих змістових модулів

Курс складається з 3 змістових модулів. Максимальна оцінка за кожний змістовий модуль – 100 балів.

Змістовий модуль 1. Основні вимоги до планів підприємства. Типова структура плану. Місце контролю в системі управління підприємством.

Оцінка змістового модулю складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 16 балів, 1 лекція – 2 бали);
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 8 балів, 1 заняття – 2 бали);
- тестування (максимальна кількість – 60 балів). Тестування складається з 20 питань. Кожна правильна відповідь за тестове завдання оцінюється в 3 бали, якщо відповідь неправильна – 0 балів.
- конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 16 балів: надання повного розгорнутого конспекту у встановлені викладачем терміни – 16 балів; якщо конспект подано своєчасно, але у ньому відсутня деталізація основних питань – 6-15

балів; якщо конспект подано несвоєчасно, у ньому містяться орфографічні помилки, або повністю відсутня відповідь на питання – 0-5 балів.

Змістовий модуль 2. Фінансові результати та бізнес-планування.

Оцінка змістового модулю складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 11 балів, 1 лекція – 1 бал);
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 11 балів, 1 заняття – 1 бал);
- тестування (максимальна кількість – 66 балів). Тестування складається з 22 питань. Кожна вірна відповідь за тестове завдання оцінюється в 3 бали, якщо відповідь не вірна – 0 балів.
- конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 12 балів; надання повного розгорнутого конспекту у встановлені викладачем терміни – 10-12 балів; якщо конспект подано своєчасно, але у ньому відсутня деталізація основних питань – 4-9 балів; якщо конспект подано несвоєчасно, у ньому містяться орфографічні помилки, або повністю відсутня відповідь на питання – 0-3 бали.

Критерії оцінювання екзамену

Максимальна оцінка за екзамен – 100 балів. Екзамен складається з 50 тестів. За кожен правильну відповідь студент отримує 2 бали, якщо відповідь неправильна – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична змістових модулів 1, 2 та оцінки за екзамен.

Критерії оцінювання курсової роботи

Курсова робота «Розрахунок ефективності використання виробничо-економічних показників підприємства».

Студент може отримати 60 балів за виконання роботи і 40 балів при її захисті.

Курсова робота повинна бути виконана у повному обсязі відповідно до індивідуального завдання.

При захисті курсової роботи керуємось наступним:

- за повне, чітке та логічне викладення результатів курсової роботи, демонстрацію у відповідях та висновках розуміння визначень, принципів, методів дослідження, одиниць виміру, взаємозв'язку основних понять, студент одержує 40 балів;
- якщо студент показав досить стійкий і систематичний характер знань, але висновки є недостатньо обґрунтованими, студент одержує 30-39 балів;
- якщо студент розуміє економічний зміст досліджуваних категорій й застосування методів дослідження, але відповісти на питання він може лише за умови допоміжних запитань викладача - одержує 20-29 балів;
- якщо студент нечітко представляє застосування методів дослідження – отримує 10-19 балів;
- якщо студент припустив принципові помилки у логічному викладенні матеріалу або відсутня відповідь - 0-9 балів.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі усного опитування (за пропущені лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (за пропущене практичне заняття).

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
2. Економіка і бізнес: навчальний посібник. І. А. Дмитрієв, Я. С. Левченко, І. Ю. Шевченко. Харків: ФОП Бровін О. В., 2018. 316 с.
3. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
4. Економіка підприємства: навч. посібник [Л. Л. Лазебник, Г. П. Ляшенко, В. В. Ткаченко, В. В. Гурочкіна та ін.]; Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 500 с.

Допоміжна

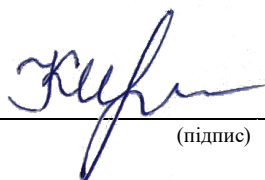
1. Ватаманюк О. З. Бізнес-економіка. Навчальний посібник. Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2018. 326 с.
2. Економічна теорія: підручник. В. Д. Лагутін, Ю. М. Уманців, Т. А. Щербакова та ін.; за заг. Ред. В.Д. Лагутіна. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.

4. Приходько Д. О. Маркетинг: навч. посіб. / Д. О. Приходько. Харків: ФОП Бровін О. В., 2019. 240 с.

5. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Господарський Кодекс України від 16.01.2002 № 436-IV (із змінами). [Електронний ресурс] Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року від 10.07.2019 р. № 526-р. Кабінет міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-p#Text>
4. Податки під час війни: що змінилося для бізнесу. URL: https://biz.ligazakon.net/analycs/211250_podatki-pd-chas-vyni-shcho-zmnilosya-dlya-bznesu
5. Стан та потреби бізнесу в Україні: регіональні тенденції. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/15408>
6. Основні зміни законодавства 2023 року. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/9451-osnovn-zmni-zakonodavstva-2023-roku>

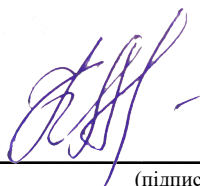
Розробник

(підпис)

(Ірина КАШИРНИКОВА)

Гарант освітньої програми

(підпис)

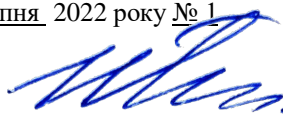
(Кіра СПІРІДОНОВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри

Фінансів, економіки та підприємництва

(назва кафедри)

Протокол від «22» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри

(Ірина ПОПОВИЧЕНКО)